

**Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským - Alapiskola,
Československej armády 15, Moldava nad Bodvou - Szepsi**

**Plán práce koordinátorky výchovy k detským a ľudským právam pre
I.st na školský rok 2018/2019**

Koordinátor: Mgr.Zuzana Fazekašová

I. Hlavné úlohy a ciele

Plán práce koordinátora pre ľudské práva bol skoncipovaný na základe Pedagogicko organizačných pokynov na školský rok 2018/2019, Dohovoru o právach dieťaťa, Listiny ľudských práv, nového Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu a plánu práce školy.

Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách (a nielen v nich) je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Vzhľadom na ciele výchovy k ľudským právam je potrebné sústrediť sa na jednotlivých stupňoch vzdelávania na osvojenie všeobecných poznatkov a vedomostí veku primeranou formou od intuitívneho a zážitkového osvojovania až po kognitívne poznatky a vedomosti a naopak, od pochopenia pojmov - poznatkov, po zručnosti a ich aplikácie do každodenného života.

Ciele a úlohy vyplývajúce z POP na šk. rok 2018/2019:

Na základe medzinárodných dohovorov v oblasti ľudských práv, ktorými je Slovenská republika viazaná, Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, schválenej vládou Slovenskej republiky uznesením č. 71/2015 zo dňa 18. februára 2015 a v súlade s princípmi výchovy a vzdelávania definovanými v § 3 písm. j) a o) školského zákona a cieľmi výchovy a vzdelávania ustanovenými v § 4 písm. g) a h) školského zákona:

1) výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti,

2) vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam ich ochranu a implementáciu zabezpečiť efektívnou spoluprácou školy, zákonných zástupcov, mimovládnych organizácií a širokej miestnej komunity,

3) zapájať deti a žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied,

súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv,

4) vytvoriť podmienky na zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania na získanie multietnických a multikultúrnych kompetencií učiteľov,

5) vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram).

6) Do ŠkVP zapracovať povinné témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, rovnosti muža a ženy, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie.

7) Viesť žiakov k aktívnej účasti pri kreovaní žiackej školskej rady a podporovať participáciu žiakov a ich zákonných zástupcov na tvorbe školského poriadku; pristupovať dôsledne k napĺňaniu výchovy k ľudským právam.

8) V pedagogickom procese rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa. Veku primeranou formou oboznamovať deti a žiakov s ich právami a povinnosťami v zmysle tohto dokumentu s využívaním aktivizujúcich metód.

9) Odporúča sa veku primeraným spôsobom informovať žiakov o zmysle a príslušných ustanoveniach Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o účasti detí v ozbrojených konfliktoch, Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, Opčného protokolu o procedúre oznámení.

10) V súlade s Koncepciou boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2019 sa odporúča využiť metodický list s odporúčaniami a metodickými ukážkami zameranými na multidisciplinárny prístup v procese identifikovania znakov radikalizácie mládeže na www.statpedu.sk.

Ciele a úlohy výchovy k ĽP v školskom roku 2018/2019:

1. Motivovať žiakov a viesť ich k záujmu o problematiku ĽP, k aktívnemu osvojovaniu si

základných pojmov, vedomostí, zručností a návykov v súlade s Národným plánom výchovy k ĽP.

2. Motivovať a viesť žiakov k aktívnej účasti na živote v demokratickej a občianskej spoločnosti, viesť ich k aktívnemu zapájaniu sa a organizovaniu činností a aktivít školy.
3. Formovať postoje na podporu ľudskej dôstojnosti, humanizmu a tolerance.
4. Rozvíjať postoje a hodnoty globálnej solidarity, tolerance a povedomia hodnoty a ochrany človeka, života, životného prostredia.
5. Zefektívňovať prácu Žiackeho parlamentu.
6. Viesť žiakov k otvorenému vyjadreniu nesúhlasu s porušovaním ĽP v akejkoľvek podobe.
7. Viesť žiakov k akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí, k obhajovaniu vlastných postojov.

Realizácia cieľov:

Ciele výchovy k ĽP sa budú realizovať priebežne podľa mesačných plánov formou triednych i školských podujatí. Plán práce je otvorený a bude reagovať na aktuálne potreby a podnety.

II. Obsah práce:

Koordinátor pre ľudské práva bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať výchovu pre ľudské práva na škole, spolupracovať s vedením školy, výchovným poradcom a triednymi učiteľmi. V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa bude monitorovať správanie sa detí a ich zmeny a zabezpečovať ich aktívnu ochranu. V zmysle Listiny ľudských práv sa zameria na eliminovanie problémov segregácie rómskych žiakov v škole.

Hlavné metódy a formy práce:

- rozhovory, besedy, zážitkové metódy, interaktívne učenie, diskusie, prípadové štúdie
- vhodné využitie tematiky ľudských práv vo všetkých vyučovacích predmetoch,

- práca na triednických hodinách,
- práca s internetom,
- nástenky a výstavky,
- aktivity zamerané na prosociálne správanie, hranie rolí, simulačné hry, brainstorming
- monitorovanie správania žiakov a dodržiavanie práv.

III. Plán aktivít:

Priebežne počas celého školského roka:

Rozpis plnenia cieľov (aktivity) Ciele výchovy k ĽP sa budú realizovať priebežne podľa mesačných plánov formou triednych i školských podujatí. Plán práce je otvorený a bude reagovať na aktuálne potreby a podnety zo strany žiakov, rodičov i vyučujúcich.

Zodpovední učitelia (najmä triedni učitelia) budú monitorovať, koordinovať a metodický usmerňovať výchovu pre ĽP na škole a spolupracovať s vedením školy.

Mesačné plány výchovy k ĽP:

SEPTEMBER

- Vyhotovenie plánu výchovy k ľudským právam
- Príprava aktivít pre triednych učiteľov s možnosťou ich realizácie na triednických hodinách

OKTÓBER

- Mesiac úcty k starším
- Monitorovanie správania sa žiakov s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa

NOVEMBER

- 9. november - Svetový deň slobody
- 13. november - Svetový deň dobrosrdečnosti
- 16. november - Medzinárodný deň tolerancie (UNESCO)

- 20. november 1959 - Deklarácia práv dieťaťa

DECEMBER

- 3.december - Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím
- 10.december - Medzinárodný deň ľudských práv
- Skrátená verzia Dohovoru o právach dieťaťa. Namaľuj si svoje práva. Realizácia na hodinách výtvarnej výchovy – výstavka žiackych prác.

JANUÁR

- 1. január - Svetový deň mieru
- 24. január - Medzinárodný deň komplimentov

FEBRUÁR

- Riešenie konfliktov - oblasť emocionálnej inteligencie, ako jednej so základných kľúčových kompetencií žiaka
- 22. február - Európsky deň obetí zločinu

MAREC

- 21.marec - Medzinárodný deň boja za odstránenie rasovej diskriminácie. Výtvarná súťaž na tému „Nie sme rovnakí, ale sme si rovní“

APRIL

- 4. apríl - Medzinárodný deň bez násilia
- 8.apríl - Medzinárodný deň Rómov - celoškolská aktivita

MÁJ

- Deň Európy - Výtvarná súťaž na tému: Moja Európa
- 25. máj - Deň nezvestných detí

JÚN

- 1. jún - Medzinárodný deň detí - celoškolská aktivita.
- Vypracovanie hodnotiacej správy koordinátora pre výchovu k ľudským právam